

Novinky z oblasti Corporate Compliance
a korporátní odpovědnosti v České republice

www.roedl.cz

Právnická firma
roku 2012–2021

Obsah:

→ Compliance News

- Aktuálně k návrhu zákona o ochraně oznamovatelů
- Blíží se další změny v evidenci skutečných majitelů
- Dopady mezinárodních sankcí proti Rusku a Bělorusku na oblast veřejných zakázek
- Kamerové systémy na pracovišti – aktuální souvislosti
- Nová blokovaná výjimka pro vertikální dohody soutěžitelů
- Směrnice EU o ochraně oznamovatelů a její transpozice do vnitrostátních právních řádů.
Aktuální stav a výhled
- Co nového v českém soutěžním právu

→ Compliance News

Aktuálně k návrhu zákona o ochraně oznamovatelů

Pavel Koukal
Rödl & Partner Praha

Legislativní proces týkající se návrhu zákona o ochraně oznamovatelů již v České republice významně postoupil. V návaznosti na vypracování nového návrhu zákona ze strany Ministerstva spravedlnosti byl tento předložen do meziresortního připomínkového řízení, které bylo ukončeno 28. května a po vypořádání připomínek bude návrh zákona předložen ke schválení vládě a k následnému parlamentnímu projednání. Návrh přitom počítá s účinností zákona o ochraně oznamovatelů od 1. července 2023.

Pokud jde o předmět úpravy a obsah nového návrhu zákona, ten se až na menší změny v zásadě neliší od předchozího návrhu, který již nestačil být projednán předchozí Poslaneckou sněmovnou. Pro obchodní společnosti je přitom podstatné, že hranice počtu zaměstnanců, od které vzniká povinnost zavést vnitřní oznamovací systém, je namísto předchozích 25 zaměstnanců nastavena na počet 50 zaměstnanců, což odpovídá i požadavku výchozí evropské směrnice.

Vedle toho je jinak vymezena i věcná působnost zákona, který by se měl nově vztahovat na ta oznámení o protiprávním jednání, která mají buď znaky trestného činu anebo jež porušují právní předpis České republiky nebo předpis Evropské unie upravující vybrané oblasti veřejného zájmu vypočtené v zákoně. Do působnosti zákona a tedy

i ochrany oznamovatelů již tedy nebudou spadat všechny přestupky, jak bylo předpokládáno dle předchozího návrhu zákona.

Pro obchodní společnosti, které jsou zapojeny do širšího koncernového uspořádání a jež mají více než 249 zaměstnanců, je v těchto souvislostech zásadní, že návrh zákona plně respektuje požadavky směrnice EU a nebude takovým společností umožňovat jakékoli sdílení zdrojů vnitřního oznamovacího systému.

O dalším průběhu legislativního procesu ohledně návrhu zákona o ochraně oznamovatelů vás budeme průběžně informovat. Již nyní je ale třeba zahájit přípravy na zavedení vnitřního oznamovacího systému, neboť se jedná o dlouhodobý projekt, který je třeba koordinovat jak interně v rámci společnosti, tak i externě ve vztahu k ostatním společnostem ve skupině (koncernu).

Kontakt pro další informace

JUDr. Pavel Koukal
advokát
Associate Partner
T +420 236 163 710
pavel.koukal@roedl.com

→ Compliance News

Blíží se další změny v evidenci skutečných majitelů

Pavčina Vondráčková
Rödl & Partner Praha

Ačkoliv zákon č. 37/2021 Sb. o evidenci skutečných majitelů nabyl účinnosti teprve 1. června 2021, přesto jej nyní čeká změna v podobě novelizace, která začne být v nejbližší době projednávána v Poslanecké sněmovně.

Nejvýznamnější dílčí změnou, kterou tato novela zákona přinese, přitom bude skutečnost, že již odpadne rozlišování pojmů „osoba s koncovým vlivem“ a „koncový příjemce“ a že skutečným majitelem bude každá fyzická osoba, která v konečném důsledku vlastní nebo kontroluje právnickou osobu nebo právní uspořádání. Právě nadbytečnost prvku takzvaného koncového příjemce byla Evropskou komisí v řízení proti České republice o nesplnění povinností vyplývajících z takzvané V. AML směrnice kromě jiného vytýkána. Na základě toho se pak zapisovaný údaj o povaze postavení skutečného maji-

tele zúží pouze na to, zda je přímý či nepřímý, a na to, zda se jedná o skutečného majitele materiálního, náhradního, nebo formálního.

O přijetí novely zákona o evidenci skutečných majitelů a její účinnosti vás budeme dále informovat.

Kontakt pro další informace

JUDr. Pavčina Vondráčková, Ph.D.
advokátka
Associate Partner
T +420 236 163 710
pavlina.vondrackova@roedl.com

→ Compliance News

Dopady mezinárodních sankcí proti Rusku a Bělorusku na oblast veřejných zakázek

Monika Gardlíková
Rödl & Partner Praha

V souvislosti s ruskou agresí na území Ukrajiny byla Evropskou unií proti Rusku i Bělorusku přijata v posledních měsících řada omezujících opatření – mezinárodních sankcí. Část z takto uvalených sankcí přitom významně dopadá i na oblast veřejných zakázek, a to nejen pokud jde o probíhající zadávací řízení, ale rovněž i o zakázky již zadané, u nichž již probíhá jejich plnění.

Na tyto důsledky aktuálně upozorňuje a na praktických příkladech demonstruje nová metodika Ministerstva pro místní rozvoj k uplatňování mezinárodních sankcí v oblasti veřejných zakázek, zpracovaná ve spolupráci s Finančním analytickým úřadem, jež byla zveřejněna 19. května 2022.

Mezi osoby, jež jsou vázány obecnými povinnostmi při uplatňování mezinárodních sankcí dle zákona o provádění mezinárodních sankcí, je samozřejmě třeba řadit i zadavatele a dodavate-

le veřejných zakázek. V rámci takzvaného pátého sankčního balíčku byly nicméně zavedeny nové sankce, jež na oblast zadávání veřejných zakázek a jejich plnění dopadají výslovně, a to přímo a s nemalou razancí.

Prostřednictvím změnového nařízení Rady (EU) ze dne 8. dubna 2022, jež je přímo použitelné v členských státech Evropské unie od 9. dubna 2022, byla provedena změna nařízení (EU) č. 833/2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem Ruska destabilizujícím situaci na Ukrajině, která spočívá v doplnění nového článku 5k.

Předmětné ustanovení mimo jiné zakazuje zadavatelům zadat veřejnou zakázku vymezeným kategoriím osob a subjektů s vazbou na Rusko (ekonomické sankce). Uvalená sankční opatření rovněž zapovídají přímo či nepřímo zpřístupnit jakékoli finanční prostředky nebo hospodářské zdroje sankcionovaným osobám anebo s nimi spjatým osobám a subjektům prostřednictvím plateb za plnění veřejných zakázek (individuální finanční sankce).

V souladu s předmětnou metodikou Ministerstva pro místní rozvoj je tedy třeba uvést, že v případě ekonomických sankcí zakládá porušení sankčních mechanismů již zadání veřejné zakázky subjektům uvedeným v článku 5k nařízení (EU) č. 833/2014. Pokud jde o individuální sankce, k porušení sankčních mechanismů dochází při platbě za plnění veřejné zakázky sankcionovanému subjektu a nesplnění oznamovací povinnosti vůči Finančnímu analytickému úřadu.

V souvislosti s individuálními sankcemi je však rovněž upozornit na pokyn Ministerstva pro místní rozvoj České republiky, dle něhož je praktické věnovat této skutečnosti pozornost již v průběhu zadávacího řízení a s takovým dodavatelem

nevstupovat do smluvního vztahu s ohledem na nemožnost, respektive zákaz jakéhokoli plnění v jeho prospěch.

Kontakt pro další informace

Mgr. Monika Gardlíková
advokátka
T +420 236 163 710
monika.gardlikova@roedl.com

→ Compliance News

Kamerové systémy na pracovišti – aktuální souvislosti

Pavel Koukal
Rödl & Partner Praha

Požadavky na provozování kamerových systémů na pracovišti mají své jak pracovněprávní, tak i GDPR souvislosti, které samozřejmě nejsou strnulé, ale naopak se průběžně vyvíjejí a prohlubují.

V tomto směru dosud nejvýznamnější změnu od účinnosti obecného nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR) v roce 2018 přinesly v lednu 2020 Pokyny Evropského sboru pro ochranu osobních údajů (EDPB) č. 3/2019 o zpracování osobních údajů prostřednictvím videozařízení. Platí přitom, že požadavky vyplývající z těchto pokynů EDPB stále nebyly u naprosté většiny provozovatelů splněny, a to přesto, že od jejich účinnosti již uplynuly více než dva roky.

V tomto směru je z hlediska obchodních společností jako zaměstnavatelů a současně i jako správců osobních údajů významným compliance rizikem i ta skutečnost, že splnění podmínek pro provozování kamerových systémů na pracovišti může kontrolovat jak Úřad pro ochranu osobních údajů, tak i oblastní inspektoráty práce.

Aktuálním příkladem spolupráce těchto dvou kontrolních orgánů, a tedy i dokladem existence relevantního compliance rizika, se stal v nedávné době veřejně prezentovaný případ, kdy zaměstnavatel instaloval na pracovišti vedle funkčních kamer i jejich atrapy, a to dokonce i na citlivých místech (například toalety), kde je obecně umístování kamer vyloučeno. Ačkoliv Úřad pro

ochranu osobních údajů uzavřel, že k porušení GDPR s ohledem na nefunkčnost dotčených kamer v daném případě nedošlo, tak příslušný inspektorát práce věc posoudil jako porušení povinností zaměstnavatele. Konkrétně bylo jednání zaměstnavatele posouzeno jako porušení povinnosti „vytvářet příznivé pracovní podmínky a zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví při práci“, když nepřiměřená anebo nevhodná opatření mohou v tomto směru vést k vytváření zstrašujícího, nepřátelského nebo ponižujícího prostředí.

Shora popsany případ dokládá zásadní význam komplexního compliance posuzování nastavení a provozování kamerových systémů na pracovišti, které musí náležitě zohledňovat jak kritéria ochrany osobnosti, soukromí a osobních údajů na pracovišti, tak i kritéria příznivých pracovních podmínek.

Kontakt pro další informace

JUDr. Pavel Koukal
advokát
Associate Partner
T +420 236 163 710
pavel.koukal@roedl.com

→ Compliance News

Nová bloková výjimka pro vertikální dohody soutěžitelů

Pavel Koukal
Rödl & Partner Praha

V rámci evropského soutěžního práva i soutěžní compliance dosud měla zcela zásadní význam takzvaná bloková výjimka pro vertikální dohody soutěžitelů z roku 2010, která stanovila společná pravidla pro posuzování možných výjimek z jinak obecného zákazu vertikálních dohod soutěžitelů a jednání ve vzájemné shodě, a to i v případech dohod, kde není dán evropský (komunitární) prvek. Takto pojaté „blokové“ vynětí přitom bývá rovněž označováno jako takzvaný „bezpečný přístav“ (safe harbour).

Tato pravidla byla nyní celkově revidována a nové znění této blokové výjimky bylo s účinností od 1. června vydáno formou nařízení Komise (EU) o použití čl. 101 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie na kategorie vertikálních dohod a jednání ve vzájemné shodě. V tomto směru je přitom zřejmé,

že ústředním tématem nové úpravy je pokračující digitalizace ekonomiky a stále rostoucí význam online distribuce zboží a služeb.

O konkrétních novinkách spojených s revidovanou blokovou výjimkou vás budeme v případě zájmu podrobně informovat.

Kontakt pro další informace

JUDr. Pavel Koukal
advokát
Associate Partner
T +420 236 163 710
pavel.koukal@roedl.com

→ Compliance News

Směrnice EU o ochraně oznamovatelů a její transpozice do vnitrostátních právních řádů. Aktuální stav a výhled

Alice Meier
Rödl & Partner Praha

Lhůta pro transpozici směrnice EU o ochraně oznamovatelů již dávno uplynula, neboť směrnice (2019/1937) vstoupila 17. prosince 2021 v platnost. Členské státy měly povinnost ji transponovat do svých právních řádů. Skutečnost je taková, že ne všechny státy tak učinily, a Evropská komise proto zahájila řízení o porušení povinnosti proti členským státům, které výše uvedenou povinnost nesplnily. To platí i pro Českou republiku.

Přestože směrnice EU nemá přímý účinek na soukromé zaměstnavatele, tak ochrana oznamovatelů není pouze teoretickou záležitostí, neboť většina členských států již předložila alespoň návrhy právních předpisů, které budou již brzy transponovány.

Podíváme-li se blíže na aktuální stav provádění směrnice v EU, tak v první řadě zjistíme, že vnitrostátní právní předpisy o ochraně oznamovatelů přijaly pouze některé členské státy, jako Dánsko, Švédsko a naposledy Francie. V německé mluvící právní oblasti byly v Německu a Rakousku v prvním čtvrtletí roku 2022 předloženy návrhy zákonů, které nyní procházejí procesem projednávání. Naproti tomu Švýcarsko zatím právní rámec pro ochranu oznamovatelů v soukromém sektoru nezavedlo. Švýcarské společnosti působící v EU se však přinejmenším musí vypořádat s požadavky vyplývajícími z evropské směrnice.

Česká republika má od dubna rovněž návrh zákona (zákon o ochraně oznamovatelů), který blíže specifikuje požadavky na ochranu oznamovatelů. Návrhu českého zákona je v tomto vydání Compliance News věnován samostatný článek.

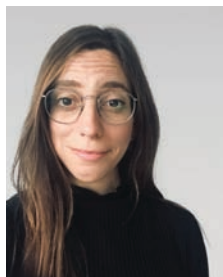
V případě hospodářské činnosti přesahující hranice státu je třeba zohlednit případné rozdíly ve vnitrostátních transpozičních předpisech a jejich výkladu. Hlavní rozdíly se týkají mimo jiné oblastí působnosti, organizačních požadavků na vnitřní oznamovací systémy, úlohy třetích stran a konkretizace rozsahu sdílení zdrojů mezi společnostmi. Tyto rozdíly ve vnitrostátních předpisech nejsou zanedbatelné jak pro samostatné obchodní společnosti, tak i pro společnosti ve skupině a mohou vést k právní nejistotě.

Například v Německu je navrhovaná oblast působnosti ochrany oznamovatelů přenesena do vnitrostátního práva podstatně šířeji, než je tomu v České republice. Další výrazný rozdíl se týká takzvaného koncernového privilegia, neboť se zdá, že v Německu zůstanou i nadále přípustné společné koncernové systémy, když za „třetí osoby“, jež mohou být pověřeny provozováním vnitřního oznamovacího systému, jsou dle návrhu zákona považovány i společnosti uvnitř koncernu (viz § 14 německého zákona o ochraně oznamovatelů a strana 86 dů-

vodové zprávy). V českém návrhu zákona bychom naopak srovnatelné ustanovení nenalezli a bylo by i v rozporu s výkladem Evropské komise (viz vyjádření ze dne 6. února 2021 a 26. června 2021).

Zavedení ochrany oznamovatelů je obecně nepochybně spojeno s celou řadou právních a organizačních otázek. Pokud bychom vám mohli být jakkoliv nápomocni, neváhejte se na nás kdykoliv obrátit.

Kontakt pro další informace

Dott.ssa Alice Meier
Avvocato
usazený evropský advokát v ČR
T +420 236 163 710
alice.meier@roedl.com

→ Compliance News

Co nového v českém soutěžním právu

Pavel Koukal
Rödl & Partner Praha

V oblasti soutěžního práva aktuálně probíhá v České republice legislativní proces týkající se změn obou jeho hlavních právních předpisů, a to jak zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, tak i zákona č. 395/2009 Sb., o významné tržní síle při prodeji zemědělských produktů a jejím zneužití.

Pokud jde o návrh novely zákona o ochraně hospodářské soutěže, tak tento již byl projednán v rámci meziresortního připomínkového řízení a po schválení vládou bude v nejbližší době předložen k projednání Poslanecké sněmovně. Cílem předloženého návrhu přitom je transpozice směrnice EU o posílení postavení orgánů pro hospodářskou soutěž v členských státech tak, aby mohly účinněji prosazovat pravidla, a o zajištění řádného fungování vnitřního trhu.

V praxi novela zákona přinese nejen faktické posílení významu Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže a jeho užší zapojení do koordinovaného úsilí soutěžních orgánů členských států EU o účinné vymáhání unijních pravidel v oblasti hospodářské soutěže, ale současně se novelou do českého právního řádu implementují i ustanovení

týkající se například úpravy prioritizace a závazků soutěžitele, penále anebo rezervace pořadí pro podání žádosti o shovívavost.

Nad rámec evropské směrnice pak obsahuje návrh změny, které jsou odůvodněny aplikační praxí a jež se týkají mimo jiné problematiky narovnání, možnosti ochrany identity oznamovatele, společné a nerozdílné odpovědnosti za přešůpek více osob, které tvoří jednoho soutěžitele, zpřístupnění informací obsažených ve spise orgánům činným v trestním řízení, úpravy přestupků a rozšíření programu shovívavosti na vertikální dohody.

Vedle novely zákona o ochraně hospodářské soutěže přinese další významné změny v soutěžním právu i novela zákona o významné tržní síle. Návrh této novely je již v současné době projednáván v Poslanecké sněmovně. Cílem návrhu přitom je transpozice směrnice EU o nekalých obchodních praktikách mezi podniky v zemědělském a potravinovém řetězci, jejíž lhůta uplynula již 1. května 2021 a Česká republika tuto lhůtu nesplnila.

Novela zákona o významné tržní síle má poskytnout ochranu v zemědělském a potravinovém řetězci zemědělským výrobcům, fyzickým a právnickým osobám a jiným subjektům v pozici dodavatelů proti nekalým obchodním praktikám

odběratelů, kteří dosáhli stanoveného obrátového kritéria a disponují tedy významnou tržní silou. Mění se přitom dosavadní pojetí [zákona o významné tržní síle](#), které bylo dosud zaměřeno na tržní sílu největších obchodních řetězců, a působnost zákona se nyní rozšiřuje na všechny dodavatele řetězce, od nejnižší obrátové hranice ve výši 2 milionů eur až maximální hranici 350 milionů eur.

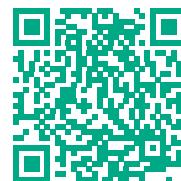
V zákoně zůstává zachován termín významná tržní síla, avšak nově vychází z relativní vyjednávací síly odběratelů a dodavatelů. Zákon stanoví pět hraničních obrátových kritérií, která akcentují ochranu malých a středních podniků. Pro posouzení splnění konceptu významné tržní síly se nadále bude zkoumat pouze výše ročního obrátu odběratele a jeho dodavatelů, která vyjadřuje jejich relativní vyjednávací sílu a současně jim poskytuje předvídatelnost ohledně jejich práv a povinností. Návrh nové právní úpravy rozšiřuje působnost Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže jako do-

zorového orgánu na celý potravinový řetězec od producentů, přes zpracovatele, až po maloobchod a maloobchod. Zcela konkrétně se dozorová činnost úřadu, která doposud cílila pouze na největší obchodní řetězce, rozprostře na stovky různorodých podnikatelských subjektů na všech úrovních potravinového řetězce.

Kontakt pro další informace

JUDr. Pavel Koukal
advokát
Associate Partner
T +420 236 163 710
pavel.koukal@roedl.com

www.roedl.cz/cs/cz/Events.aspx

Impresum

COMPLIANCE NEWS ČESKÁ REPUBLIKA
VYDÁNÍ Č. 2/2022

Vydavatel:
Rödl & Partner Consulting & Valuation, s.r.o.
Platněřská 2, 110 00 Praha 1
T +420 236 163 111
www.roedl.cz

Redakční rada:
Ing. Jana Švédová, JUDr. Pavel Koukal

Layout/Sazba:
Rödl & Partner

Tento newsletter je nezávaznou informační brožurou a slouží obecným informačním účelům. Nepředstavuje právní, daňové ani podnikové poradenství, jeho cílem není ani nahrazení individuálního poradenství. Při zpracování newsletteru se společnost Rödl & Partner snaží o maximální pečlivost, nemůže ale převzít odpovědnost za správnost, aktuálnost a úplnost informací. Protože se zde obsažené informace nezabývají konkrétními tématy jednotlivých fyzických nebo právnických osob, měl by si klient požadované informace vždy ověřit poradenskou zakázkou. Rödl & Partner nepřijímá odpovědnost za rozhodnutí, která čtenáři na základě článků newsletteru učiní. Naši poradci jsou Vám rádi k dispozici.

Veškerý obsah newsletterů zveřejněný na internetu včetně odborných informací je duševním vlastnictvím společnosti Rödl & Partner a je chráněn autorskými právy. Uživatelé mohou obsah newsletterů stahovat, tisknout nebo kopírovat pouze pro vlastní potřebu. Jakékoli změny, rozmnožování, šíření nebo sdělování tohoto obsahu nebo jeho částí veřejnosti, ať už online nebo offline, vyžadují předchozího písemného souhlasu společnosti Rödl & Partner.